

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/115/2024
Identifikačné číslo spisu:	7710215174
Dátum vydania rozhodnutia:	27.05.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:7710215174.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne: K. Z. N., narodená XX. N. XXXX, E., zastúpená: JUDr. Henrieta Hirjaková, advokátka, Michalovce, Námestie Osloboditeľov 1, IČO: 42 242 177, proti žalovanému: S. K., narodený XX. O. XXXX, E. XX, zastúpený: JUDr. Michal Kolesár, advokát, Michalovce, Špitálska 5, IČO: 51 052 547, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, vedenom na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 11C/154/2010, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 24. apríla 2024 sp. zn. 11Co/39/2024, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný m á n á r o k proti žalobkyni na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Michalovce (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom zo dňa 19. júla 2023 č.k. 11C/154/2010-1238 (v poradí druhým v tejto veci) v spojení s opravným uznesením zo dňa 16. februára 2024 č.k. 11C/154/2010-1291 vysporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo manželov (ďalej len „BSM“) - strán sporu tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť na vyrovnanie podielu žalobkyni sumu 13.920,19 eura do 3 (troch) dní od právoplatnosti rozsudku. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Na odôvodnenie rozsudku prvoinštančný súd uviedol, že v spore už raz rozhodol, rozsudkom zo dňa 27. februára 2015 č.k. 11C/154/2010-335 v spojení s doplniacim rozsudkom zo dňa 12. marca 2015 č.k. 11C/154/2010-365. Ten bol z dôvodu podaného odvolania žalobkyne Krajským súdom v Košiciach uznesením zo dňa 30. mája 2016 č.k. 3Co/267/2015-390 zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Ďalej uviedol, že manželstvo strán sporu bolo rozvedené rozsudkom dňom 06. 02. 2008. Predmetom vyporiadania BSM boli len vložené investície do nehnuteľností (rodinný dom a k nemu prislúchajúce parcely) vo výlučnom vlastníctve žalovaného. Súd rodinný dom nezahrnul do BSM, keďže v konaní bolo preukázané, že tento postavil ešte pred uzavretím manželstva žalovaný a za trvania manželstva bol

rodinný dom len dokončený. Žalovaný je v nadväznosti na svoje výlučné vlastníctvo k domu v zmysle § 121 ods. 1 Občianskeho zákonníka aj vlastníkom jeho príslušenstva. Strany sporu sa počas trvania manželstva spoločne podieľali na dostavbe a zveľaďovaní tohto majetku vo výlučnom vlastníctve žalovaného, a to celkovo vo výške 9.139,44 eura. K stavebným sporeniam súd uviedol, že toto si zriadila žalobkyňa ešte pred uzavretím manželstva a na svojom stavebnom sporení mala zostatok pred uzavretím manželstva vo výške 1.418,36 eura. Týmto vlastnými finančnými prostriedkami prispela žalobkyňa v manželstve do dostavby domu žalovaného. Počas manželstva boli taktiež spojené štyri účty stavebného sporenia, vedené na mená rodičov, brata a starých rodičov žalobkyne, pod jeden účet na spoločné meno strán sporu. Týmto bol následne poskytnutý zo stavebného sporenia medziúver v sume 270.000 Sk, ktorý bol použitý na vydláždenie a úpravu pozemku žalovaného pri jeho rodinnom dome. Úver splácal žalovaný. Ku dňu právoplatnosti rozvodu manželstva strán sporu predstavoval zostatok úveru sumu 2.643,34 eura. Finančné prostriedky z účtov stavebných sporení, ktoré boli spojené na meno strán sporu, súd považoval za spoločné prostriedky, nielen výlučný dar pre žalobkyňu. Rovnako tvrdený dar výlučne pre žalobkyňu vo výške 18.000 USD od jej matky nepovažoval súd za preukázaný. Z predložených dokladov nebolo zrejmé, odkiaľ tieto finančné prostriedky pochádzajú a v tom čase už strany sporu žili ako manželia. Preto súd prvej inštancie len vychádzal z určenej všeobecnej hodnoty investícií zo spoločných prostriedkov do výlučného vlastníctva žalovaného v celkovej hodnote podľa znaleckého posudku vo výške 27.647,00 eura. Polovica z tejto sumy predstavuje 13.823,50 eura. K tomu pripočítal sumu 1.418,36 eura ako vnos žalobkyne zo stavebného sporenia, ktoré mala žalobkyňa pred uzavretím manželstva a odpočítal sumu 1.321,61 eura, t.j. polovicu zo sumy 2.643,34 eura, čo je suma zostatku úveru k 06. 02. 2018, ktorý výlučne splácal žalovaný. Takto súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaný je povinný uhradiť žalobkyňi na majetkovom vyporiadaní sumu vo výške 13.620,19 eura (13.823,50 eura + 1.418,36 eura - 1.321,67 eura).

4. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie odôvodnil podľa § 262 ods. 1 a § 257 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

5. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením potvrdil a stranám nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

6. Svoje rozhodnutie odôvodnil odvolací súd tým, že sa v celom rozsahu v zmysle § 387 ods. 2 CSP stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. Na zdôraznenie jeho správnosti uviedol, že súd prvej inštancie správne ustálil predmet vyporiadania BSM, ako aj jeho hodnotu, vychádzajúc správne zo sporných ako aj nesporných tvrdení strán sporu a to čo sa týka vložených investícií zo strany žalobkyne do výlučného majetku žalovaného, ktorým je rodinný dom s príslušenstvom, keďže len sčasti žalobkyňa uniesla dôkazné bremeno ohľadom sporných tvrdení viažucich sa k hodnote ako aj k vloženým investíciám do nehnuteľnosti. Žalobkyňa tvrdené osobné dary v konaní osvedčovala čestnými prehláseniami a výpoveďami blízkych osôb, ktoré zo strany súdu boli správne vyhodnotené ako účelové a to aj u žalovaného, pričom znalecký posudok vypracovaný v konaní určil relevantne a správne hodnotu zhodnotenia investícií do nehnuteľností na sumu 27.647,00 eura, vychádzajúc zo stavu vecí v dobe právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva 2/2008 a všeobecnej hodnoty nehnuteľností v čase vyporiadavania BSM, t.j. k termínu podania znaleckého posudku s tým, že predmetom vyporiadania BSM boli nesporne vložené investície zo spoločných prostriedkov do výlučného vlastníctva žalovaného. Tieto boli v celkovej sume 27.647,00 eura, keďže opak preukázaný nebol. Polovica z tejto sumy predstavuje 13.823,50 eura, ktorú sumu by každá zo strán sporu mala dostať v zmysle § 150 Občianskeho zákonníka, pričom k tejto sume bolo potrebné pripočítať sumu 1.418,36 eura ako vnos žalobkyne zo stavebného sporenia, ktoré mala pred uzavretím manželstva. Následne taktiež súd prvej inštancie v prospech žalovaného ešte odpočítal sumu 1.321,67 eura, ktorá tvorí polovicu zo sumy 2.643,34 eura ako zostatok k spoločnému úveru, ktorý spláca žalovaný. Nakoľko boli preukázané aj náklady uhrádzané žalovaným po rozvode manželstva za elektrinu a plyn vo výške 2.350,00 eura, súd započítal do majetkového vyrovnania aj dlh žalobkyne voči žalovanému v sume 1.175,00 eur, keďže aj po rozvode manželstva predmetnú nehnuteľnosť, ktorá je vo výlučnom vlastníctve žalovaného, užívala bez právneho titulu aj žalobkyňa, čím sa na úkor žalovaného v tomto rozsahu bezdôvodne obohatila.

Nemožno brať zreteľ na dôkazy predložené žalobkyňou, čo sa týka výpovede ňou navrhnutých a vypočutých svedkov, ako aj predložené čestné prehlásenia o poskytnutí finančných prostriedkov darom, keďže ide o dôkazy účelové a rovnako nenáležite preukazujúce skutočnosti, že ide len o finančné prostriedky poskytnuté žalobkyňu, keďže v tom čase strany sporu žili ako manželia v nehnuteľnosti, ktorá patrila výlučne do vlastníctva žalovaného a preto tieto prostriedky mohol vecne správne súd prvej inštancie použiť len ako dar pre oboch manželov, keďže opak preukázaný nebol, čo súd prvej inštancie aj správne vyhodnotil.

7. Aj odvolací súd rozhodnutie o náhrade trov odvolacieho konania odôvodnil v zmysle § 391 ods. 1 CSP podľa § 262 ods. 1 a § 257 CSP.

8. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj ako „dovolateľka“) dovolanie, ktoré odôvodnila podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Navrhla, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

9. Uplatnený dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP dovolateľka odôvodnila tým, že rozsudok odvolacieho súdu je zmätočný, nie je dostatočne a zrozumiteľne odôvodnený. Poukázala na rozpory medzi prvým rozhodnutím odvolacieho súdu v tejto veci, uznesením zo dňa 30. 05. 2016, ktorým bol prvý rozsudok prvoinštančného súdu v tejto veci zo dňa 12. 03. 2015 zrušený, a rozsudkom odvolacieho súdu, ktorý dovolaním napadla. Podľa nej existuje diametrálne odlišný postoj a právny názor v týchto dvoch rozhodnutiach odvolacieho súdu. Odvolací súd vedľajšie stavby, ktoré boli postavené za trvania manželstva, nezhrnul do masy BSM a jeho odôvodnenie tohto kroku je arbitrárne a nezrozumiteľné, nedáva odpoveď na právne nastolené otázky, nevychádza z preukázaného skutkového stavu a je v rozpore s preukázanými dôkazmi. To, že tieto stavby boli postavené až za trvania manželstva jednoznačne preukazujú nepopierateľné listinné dôkazy, výpovede účastníkov konania a svedkov, fotografie, znalecké posudky a s týmto sa odvolací súd nijako právne nevyporiadal. Rovnako dovolateľka namietla aj nesprávne vyhodnotenie skutkových okolností a predložených dôkazov, pokiaľ ide o účty stavebných sporení rodinných príslušníkov žalobkyne. Jednalo sa o dar pre žalobkyňu od jej rodinných príslušníkov. Tieto súd nevyporiadal ako vnos žalobkyne do BSM a dokonca dary žalobkyne zahrnul do poskytnutého stavebného úveru. Súd ani neodpočítal sumu daru 218 eur, ktorú poskytla matka žalobkyne, keď splácala aj predmetný stavebný medziúver, a ani ho v odôvodnení rozsudku nespomína. Dovolateľka namietala aj odôvodnenie súdu týkajúce sa posúdenia daru žalobkyne 18.000 USD. Súd nepovažoval vykonané dôkazy za postačujúce, hoci predložené výpisy z účtu preukazujú pôvod peňazí a to, že boli odoslané z USA pre žalobkyňu a navyše boli potvrdené aj čestnými vyhláseniami, ktoré sa zhodujú s listinnými dôkazmi. Úplne zmätočným je potom odôvodnenie súdu o žalovaným požadovanom zápočte 1.175 eur ako 1 nákladov na elektrinu po rozvode manželstva. Súd prvej inštancie tieto neuznal, lebo neboli preukázané a ide o bezdôvodné obohatenie a nie je predmetom vyporiadania BSM. Na druhej strane odvolací súd v bode 23. odôvodnenia rozsudku uvádza, že súd započítal do majetkového vyporiadania aj dlhy žalobkyne v sume 1.175 eur, keďže aj po rozvode užívala predmetnú nehnuteľnosť. Takýto rozsudok je nejasný a nezrozumiteľný. Súd neuznal vnosi žalobkyne do BSM, ale už neuviedol, z akých prostriedkov žalovaný svoje nehnuteľnosti postavil. Nevyhodnotil celý skutkový stav a predmet dokazovania s ohľadom na preukazovanie výstavby hospodárskej budovy pred uzavretím manželstva. Bolo preukázané, že obaja, ako žalobkyňa aj žalovaný stavali stavbu spoločne zo spoločných prostriedkov zarobených v Nemecku a po uzavretí manželstva aj z darov žalobkyne. Pri zdôvodňovaní hodnoty nehnuteľnosti bral súd v úvahu odhady cien nehnuteľností predložené iba žalovaným, a vôbec sa nevyporiadal s návrhmi cien predloženými žalobkyňou (znalecký posudok F.. K. na rodinný jednopodlažný starý dom z roku 1958, v rovnakej lokalite a čase ohodnotený sumou 33.000 eur alebo odhad realitnej kancelárie PROKREAL s.r.o. na 86.171 eur bez pozemku). Dovolateľka nesúhlasí ani s tým, že rodinný dom bol posúdený ako výlučné vlastníctvo žalovaného. Bolo preukázané, že stavbu domu pred uzavretím manželstva nezačal výlučne sám žalovaný, ale že ho stavali spoločne so žalobkyňou. To, že stavba bola zapísaná na meno žalovaného, lebo sa stavala na jeho pozemku, nepreukazuje jeho výlučné vlastníctvo.

10. Na odôvodnenie uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolateľka

uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Predmetom sporu bolo vyporiadanie BSM a podstatným bolo určenie, čo patrí do masy BSM a čo nepatrí, započítanie darov a vložených investícií. Tieto otázky súd nesprávne vyhodnotil. V rozpore s § 143 Občianskeho zákonníka nezahrnul do BSM dary žalobkyne, konkrétne dar 137.799 Sk (4.573 eur) zo spojených zmlúv o stavebnom sporení. Súd splátky stavebného úveru zaplatené matkou žalobkyne (218 eur) nekvalifikoval ako vnos žalobkyne do BSM, hoci to bolo v konaní preukázané potvrdeniami o hotovostnom vklade matkou žalobkyne, jej svedeckou výpoveďou a výpoveďou žalobkyne. Súd ako vnos žalobkyne do BSM nezohľadnil ani dar žalobkyne, ktorý dostala v roku 2002 a to dar vo výške 18.000 USD. Dôkazy jednoznačne preukazujú, že z tohto daru boli zhotovené vedľajšie stavby. Súd v rozpore s § 150 Občianskeho zákonníka nesprávne vyhodnotil masu BSM, do konečného vyporiadania zahrnul iba investície do domu. Nesprávne posúdil, že rodinný dom patrí výlučne do vlastníctva žalovaného, hoci dom strany sporu stavali spoločne pred uzavretím manželstva, zo spoločných finančných prostriedkov získaných z brigády zo SRN a pred uzatvorením manželstva nemal dom prvky životnosti a neboli postavené priečky, ani strecha, ani schodište. Súd do masy BSM vôbec nezahrnul ani vedľajšie stavby, ktoré podľa neho patria žalovanému ako príslušenstvu hlavnej veci (§ 121 Občianskeho zákonníka). Takýto výklad je v rozpore s princípom vyporiadania BSM. Nehnuteľná vec nemôže byť príslušenstvom inej nehnuteľnej veci. Výklad, že vedľajšie stavby a vykonané stavebné úpravy patria iba žalovanému znamená, že sa žalovaný bezdôvodne obohatil, čo je v rozpore s § 143, § 150 Občianskeho zákonníka. Znaleckým posudkom bolo preukázané, že žalovaný sa o predmetné nehnuteľnosti nestará a neudržiava ich. Právny názor súdu vo vzťahu k disparite rozdielov podľa § 150 Občianskeho zákonníka nezohľadnil tieto skutočnosti, že žalovaný sa o nehnuteľnosť nestaral a nechal ju chátrať v úmysle podhodnotenia jej hodnoty. Zákon hovorí, že je potrebné prihliadať na to, kto sa ako zapríčinil o nadobudnutie a udržanie majetku. Pri vynaložení investícií vložených do/zo spoločného majetku na ostatný majetok treba s ohľadom na uznesenia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 17/2016, II. ÚS 347/2009 pri vyporiadaní prihliadať na hodnotu nehnuteľnosti vo svetle ekonomickej reality a trhovej reality. Preto je potrebné zhodnotiť majetok tak, ako sa majetok zhodnotil na trhu a prihliadnuť, ako sa znehodnotil a akým pričinením. Súd nezahodnotil cenu investícií vzhľadom na vývoj cien o príslušnú mieru inflácie, z dôvodu, že od roku 1997 do roku 2023 došlo v dôsledku situácie na trhu k niekoľkonásobnému nárastu cien bytov a podstatne sa zmenil vývoj cien nehnuteľnosti. Vývoj cien na realitnom trhu za posledných 15 rokov na Slovensku predstavuje nárast na 252 %. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti bol podľa dovolateľky v danom prípade porušený princíp právnej istoty, keď sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých právnych podmienkach má dať rovnaká odpoveď.

11. K dovolaniu žalobkyne žalovaný uviedol, že toto považuje za nedôvodné. Odôvodnenie napadaného rozhodnutia v spojení s odôvodnením uvedeným súdom prvej inštancie v celom jeho kontexte spĺňa podľa žalovaného náležitosti odôvodnenia vyplývajúce z § 220 ods. 2 v spojení s § 393 ods. 2 CSP. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami, úvahami pri hodnotení dôkazov, ako aj právnymi závermi. Nie je možné hovoriť, že nedostatočným odôvodnením rozhodnutia bolo dovolateľke znemožnené uskutočnenie jej procesných práv do takej miery, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a to už aj z dôvodu, že odvolací súd nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky, ale len na tie, ktoré majú podstatný význam. Súd sa jednoznačne vysporiadali aj s otázkou masy BSM, kde vzhľadom na jednoznačnú rozhodovaciu prax, ako aj judikatúru konštatovali, že rodinný dom, ani príslušenstvo či už domu alebo pozemku, spoločným majetkom nie je, preto ani nemôže byť predmetom vyporiadania v rámci BSM a predmetom vyporiadania ostávajú iba investície. Žalovaný nesúhlasil ani s tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Žalobkyňa na preukázanie svojich tvrdení, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je v rozpore s ustálenou súdnou praxou presne nevymedzila právnu otázku, riešenia ktorej sa domáha a neoznačila ani jeden konkrétny judikát najvyššieho súdu, od ktorého sa mal odvolací súd pri svojom rozhodovaní odchýliť. Jej tvrdenia zostali vo všeobecnej rovine bez toho, aby jednoznačne vymedzila dovolací dôvod. Žalovaný preto navrhol dovolanie žalobkyne odmietnuť.

12. K vyjadreniu žalovaného dovolateľka uviedla, že nejasnosti v odôvodnení rozhodnutí súdov považuje za závažné. Nedošlo iba k nejakej procesnej nejasnosti, ale k vážnemu pochybeniu. Predmetný rozsudok nespĺňa atribúty riadneho odôvodneného rozsudku, ktorý by dával odpoveď na právne nastolené otázky,

vyhodnotil skutkové okolnosti v súlade so skutkovým a právnym stavom. Odvolací súd sa nevysporiadal a neodôvodnil odklon od svojho názoru vyjadreného v predchádzajúcom zrušujúcom rozhodnutí, náležite neodôvodnil otázky daru od matky, inflácie a zhodnotenia investícií, vedľajších stavieb. Označenie konkrétnej judikatúry najvyššieho súdu nie je obligatórnou náležitosťou dovolania.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“ alebo „dovolený súd“) ako súd príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je prípustné, resp. nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, resp. nie sú v ňom vymedzené dovolacie dôvody spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP, a ako také je nutné ho odmietnuť podľa § 447 písm. c), f) CSP.

14. Dovolateľka vyvodzovala prípustnosť svojho dovolania v prvom rade z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (pozri rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 559/2018, sp. zn. III. ÚS 47/2019, alebo rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/140/2019, sp. zn. 4Cdo/120/2019 a pod.).

16. V danom prípade videla dovolateľka naplnenie uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP v tom, že rozsudok odvolacieho súdu je zmätočný, nie je dostatočne a zrozumiteľne odôvodnený, je rozporný s predchádzajúcim rozhodnutím odvolacieho súdu v tejto veci a jeho závery v otázkach masy BSM, darov pre žalobkyňu, hodnoty investícií sú arbitrárne a nezrozumiteľné, v rozpore s preukázanými dôkazmi.

17. Dovolený súd po preskúmaní veci konštatuje, že uvedené tvrdenia dovolateľky, ktorými odôvodňuje prípustnosť svojho dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, nie sú opodstatnené. Z napadnutého rozsudku odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie (ktoré spolu vzájomne tvoria jednotu) je zrejmé, čo a z akého dôvodu zaradil do predmetu BSM strán sporu, čo a z akého dôvodu naopak do BSM strán sporu nepatrí, ako posúdil žalobkyňou tvrdené dary a prečo ich považoval, resp. nepovažoval za jej vnos do BSM podliehajúci vyporiadaniu. Svoje závery v uvedených otázkach, i v otázke hodnoty vnosov z výlučného majetku žalobkyne do BSM a investícií z BSM do výlučného majetku žalovaného súdu odôvodnili tak po stránke skutkovej ako aj právnej. Súdy jasne a výstižne vysvetlili ako posúdili podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, z akých dokazovaním zistených skutočností vychádzali a ako vec právne posúdili. Odôvodnenie jeho rozsudku je presvedčivé a spĺňa všetky obsahové kritériá stanovené v § 220 ods. 2 CSP.

18. Žalobkyňa v dovolaní len opakuje svoju interpretáciu skutočností, a uvádza argumenty, s ktorými sa už súdy nižšej inštancie v rámci svojich odôvodnení v dostatočnej miere vysporiadali, pričom rovnaké námietky ako v dovolaní, uplatnila žalobkyňa aj v odvolaní. Dovolený súd však nie je „tretou inštanciou“, ktorá by bola oprávnená opätovne preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo. Dovolený súd v odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu a ani v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie nezistil ani iné prípadné logické nedostatky alebo rozpor v jednotlivých záveroch súdu. V tomto smere nezistil nesprávnosť a nezákonnosť procesného postupu odvolacieho

súdu z hľadiska dodržania limitov daných úpravou civilného sporového konania pre zachovanie pravidiel spravodlivého súdneho procesu.

19. Žalobkyňa môže polemizovať so závermi konajúcich súdov, ale za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jej predstáv. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, IV. ÚS 324/2011) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania (strán sporu) vrátane ich dôvodov a námietok. Samotné odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (IV. ÚS 112/05, IV. ÚS 324/2011).

20. K porušeniu práva na spravodlivý proces nedošlo ani tým, že odvolací súd sa v napadnutom rozsudku podľa dovolateľky odchyľil od svojich záverov vyjadrených v predchádzajúcom zrušujúcom rozhodnutí v tejto veci a svoj odklon nezdôvodnil. V zmysle nálezu ústavného súdu z 3. septembra 2013 sp. zn. III. ÚS 46/2013 odvolací súd nie je viazaný skôr zaujatým vlastným právnym názorom; odvolací súd môže svoj skorší právny názor zmeniť. Potvrdzuje to aj súdna judikatúra, podľa ktorej odvolací súd nepostupuje v rozpore s procesnými predpismi, ak svoj predchádzajúci vo veci vyslovený právny názor zmení a potvrdí rozhodnutie nerešpektujúce skorší právny názor odvolacieho súdu. Aj keď zmena skoršieho právneho názoru odvolacieho súdu je v zásade nežiadúca, nemožno ju považovať za nepatričnú, predovšetkým s ohľadom na ústavnoprávny princíp nezávislosti sudcu, ktorý je vo všeobecnosti viazaný len zákonom.

21. Odvolací súd teda nie je pri svojom rozhodovaní viazaný právnym názorom na vec, ktorý vyslovil vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí. Tento môže v neskoršom rozhodnutí zmeniť, a to aj bez toho, aby došlo k zmene skutkového alebo právneho stavu veci. Ak takto odvolací súd postupuje, a svoje rozhodnutie riadne odôvodní (nie vzhľadom na svoje predchádzajúce rozhodnutie, ale vzhľadom na rozhodnutie prvoinštančného súdu, ktoré preskúmava), nejde o procesný postup, ktorým by bolo zasiahnuté do práva strany sporu na spravodlivý proces.

22. Dovolaťke možno dať čiastočne za pravdu len v súvislosti s odôvodnením žalovaným požadovanej sumy 1.175 eur ako 1 nákladov na elektrinu po rozvoze manželstva. Súd prvej inštancie tieto neuznal, pri vyporiadaní BSM na tieto neprihliadal, pretože jednak žalovaný náhradu bližšie nešpecifikoval a tiež preto, že náklady mali žalovanému vzniknúť až po rozvoze manželstva, kedy žalobkyňa užívala dom v jeho výlučnom vlastníctve bez právneho dôvodu a teda sa jedná o nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, nesúvisiaci s BSM. Odvolací súd však v odôvodnení svojho rozsudku (bod 23.) uviedol, že súd prvej inštancie do vyrovnania BSM zarátal aj dlh žalobkyne voči žalovanému v sume 1.175 eur z užívania jeho domu žalobkyňou po rozvoze manželstva. Zo strany odvolacieho súdu išlo o zrejmú chybu, ktorá bola v rozpore s tým, ako túto otázku posúdil prvoinštančný súd. Uvedené pochybenie odvolacieho súdu však nemalo žiadny vplyv na samotné rozhodnutie odvolacieho súdu alebo jeho dôvody. Takýmto pochybením preto nemohlo prísť k porušeniu práva dovolateľky na spravodlivý proces.

23. Dovolať súd tak nezistil opodstatnenosť dôvodov, ktoré žalobkyňa uvádzala v dovolaní na odôvodnenie uplatneného dovolacieho dôvodu zmätočnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu podľa § 420 písm. f) CSP. Právo žalobkyne na spravodlivý proces bolo naplnené tým, že súdy po vykonaní všetkých rozhodných dôkazov a ich vyhodnotení zistili riadne skutkový stav a odvolací súd po správnom výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodol tak, že jeho skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo, že by boli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a tým aj podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04). Dovolanie žalobkyne je tak v tejto časti neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP.

24. Pokiaľ ide o dovolateľkou uplatnený dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci dovolacím súdom

(§ 421 CSP), tu dovolací súd dospel k záveru, že v tejto časti žalobkyňa svoje dovolanie neodôvodnila prípustnými dovolacími dôvodmi, resp. nie sú v ňom vymedzené dovolacie dôvody spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

25. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

26. Aby na základe dovolania podaného v zmysle § 421 ods. 1 CSP mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Absencia konkretizácie otázky, ktorej nesprávne právne posúdenie dovolateľ namieta, znemožňuje dovolaciemu súdu vykonať meritórny prieskum, keďže by tým prekročil hranice viazanosti dôvodmi dovolania.

27. Uvedeným spôsobom dovolateľka v tejto veci nepostupovala, keď právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom nedefinovala. Dovolací súd ani v snahe autenticky porozumieť jej dovolaniu (viď nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 15/2021 z 25. mája 2021 alebo jeho nález sp. zn. I. ÚS 336/2019 z 09. júna 2020) nedokázal z obsahu dovolania zistiť, v akej otázke sa odvolací súd podľa dovolateľky nesprávneho právneho posúdenia dopustil. Takéto nejednoznačné, resp. abstraktné odôvodnenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP, bez vymedzenia dovolacieho dôvodu spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP, nemôže obstať bez toho, aby bola znevýhodnená procesná protistrana.

28. Z odôvodnenia tohto dovolacieho dôvodu žalobkyňou vyplýva, že spochybňuje skutkové závery konajúcich súdov - posúdenie darov nie ako výlučne pre žalobkyňu ale pre oboch manželov, posúdenie stavu rozostavanosti nehnuteľností pred uzatvorením manželstva, výšku zhodnotenia investícií z BSM do výlučného majetku žalovaného. Posúdenie skutkových otázok však nemôže byť predmetom dovolacieho prieskumu na podklade dovolania z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci (dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 CSP).

29. Ďalej je potrebné uviesť, že právne otázky, ktoré dovolateľka vo svojom dovolaní aspoň naznačila (čo ale nič nemení na už vyslovenom závere odvolacieho súdu, že tieto sa nedajú ani pri výklade dovolania jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom definovať), neboli odvolacím súdom v napadnutom rozsudku riešené. Takto odvolací súd neriešil disparitu podielov strán sporu na vyporiadavanom BSM, keď žalobkyňa ako odvolateľka nenamietala proti záveru súdu prvej inštancie, že súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali, aby sa pri vyporiadaní odchýlil od zásady rovnosti podielov účastníkov na spoločnom majetku. Rovnako neriešil ani právnu otázku, či hospodárske stavby pri rodinnom dome žalovaného sú alebo nie sú príslušenstvom rodinného domu a z tohto dôvodu vlastnícky patria vlastníkovi rodinného domu. Ani toto právne posúdenie dovolateľka vo svojom odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie nenamietala a preto sa odvolací súd k riešeniu tejto právnej otázky nijako nevyjadroval.

30. Žalobkyňou v dovolaní naznačené právne otázky by tak nemohli mať znaky relevantné v zmysle § 421 ods. 1 CSP, výsledok ich riešenia (posúdenia a vyhodnotenia) odvolacím súdom nepredstavoval dôvody, na ktorých je založené rozhodnutie odvolacieho súdu. Keďže žalobkyňa tieto otázky nenastolila

v odvolacom konaní, nemohla by sa (ani keby ich jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom definovala) s úspechom domáhať ich riešenia (až) v rámci dovolacieho prieskumu (princíp subsidiarity). Z princípu racionálneho a efektívneho súdneho konania o dovolaní vyplýva, že dovolateľ musí uplatniť celú argumentáciu, ktorú považuje za významnú, už v odvolacom konaní. Úlohou dovolacieho súdu je potom posúdiť, či jeho argumenty a návrhy odvolací súd riadne preskúmal a či k nim zaujal správny právny záver. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nemôže predstavovať nástroj na (hoci aj neúmyselné) obchádzanie povinnosti vyčerpania riadnych opravných procesných prostriedkov.

31. Vzhľadom na uvedené závery najvyšší súd dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. c), f) CSP odmietol v celom rozsahu ako neprípustné a neodôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, resp. nevymedzené dovolacími dôvodmi spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

32. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

33. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.